

היום נלמד בעזרת ה':

עירובין דף קה

ושניהם מקרא אחד דרשו: בפסוק שם מסופר על טיהור בית המקדש מהעבודה זרה שהיתה בו, בימי חזקיהו המלך. הכהנים נכנסו לתוך ההיכל והוציאו את העבודה זרה לעזרה, והלויים הוציאו אותה מהעזרה החוצה לנחל קדרון. מהפסוק רואים שאפילו שהיה צורך באנשים רבים להוציא את העבודה זרה, לא עזרו הכהנים ללויים. מכיון שעדיף שיטמאו הלויים ולא הכהנים, אלא שבהיכל נכנסו הכהנים כי אסורים הלויים להיכנס.

ובזה נחלקו הדעות. רבי שמעון בן ננס סובר - שמכאן רואים שאין חמור כל כך שתישאר הטומאה בעזרה ולכן לא עזרו הכהנים ללויים. ורבי עקיבא סובר - שאין ראייה, אלא שבעזרה שיכולים הלויים להוציא מוציאים אפילו שיהיה בכך שיהיו מועט, ורק בהיכל שאין להם אפשרות להיכנס נכנסים הכהנים.

תנו רבנן: הגמרא מביאה ברייתא שהכל נכנסים להיכל בית-המקדש לצורך תיקון או להוצאת טומאה, אלא שמצוה בכהנים ואם אין כהנים לויים ואם אין לויים ישראלים. הגמרא מדייקת שלכאורה מדובר רק בטהורים, וכלומר שעדיף שיכנס ישראל טהור ולא כהן טמא.

אלא שרב כהנא הכהן 'מסייע' לכהנים, ומביא ברייתא שכהנים טמאים או בעלי מומים עדיפים על ישראלים טהורים. ולפי זה הברייתא הקודמת מדברת כשאין כלל כהנים או לויים שרק אז מותר בישראלים.

'אך אל הפרוכת לא יבוא!' פסוק זה מדבר על כהן בעל מום, אלא שדורשים מהמילה 'אך' – מיעוט: כלומר יש מקרה שבו מותר לו להיכנס, וזהו לעשות ציפוי זהב לקירות קודש הקודשים מבפנים.

איבעיא להו: טמא ובעל מום מי עדיף שיכנס? מצד אחד טמא עדיף, כי טומאה הותרה בציבור אבל לא בעל מום. מצד שני בעל מום עדיף, כי הותרה לו אכילת קודשים, אבל לא טמא.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

רבי שמעון היכא קאי: רבי שמעון בא להסביר את דבריו במשנה לעיל בדף קב' שאסור לקשור את המיתר של הכינור בקשר רגיל אלא רק בעניבה. אגב כך מבאר רבי שמעון גם את דבריו לעיל בדף נב'.

מי שהחשיך: מי שהלך בדרך והחשיך לו היום כשהוא מחוץ לתחום קרוב לעיר: לדעת ת"ק - אפילו בריחוק אמה אחת מהעיר אסור לו להכנס לעיר. ולדעת רבי שמעון - אפילו אם הוא עומד בריחוק חמש עשרה אמה מהעיר מותר לו להכנס לעיר. לפי שהאנשים המודדים את תחומי העיר, היו מניחים סימן שידעו האנשים היכן הוא סוף התחום. אבל לא היו מניחים את הסימן בסוף האלפיים בדיוק, משום שיש אנשים טועים שלא מכירים את הסימן והיו יוצאים מתחומי העיר וחוזרים בלי לשים לב. משום כך הניחו את הסימן בתוך תחום האלפיים, כדי שאם מישהו יטעה ויצא מעט מן הסימן הוא לא יעבור איסור.

שלא התירו לך: גם כאן לגבי מיתר, וגם שם לגבי התחום, רבי שמעון לא מתיר את האסור מעיקר הדין. ולכן לגבי תחום הוא מתיר מכיון שמעיקר הדין המודדים מממעטים מהתחום, ואילו לגבי מיתר הוא אוסר כי מעיקר הדין אסור לקשור בקשר רגיל.

תחילת דבריו של רבי שמעון 'משלך נתנו לך' מתייחסים לגבי סוגיית התחום, וסוף הדברים 'שלא התירו לך אלא משום שבות' מתייחסים לסוגיית קשירת המיתר.

הדרן עלך מסכת עירובין

בשעה שאמרו ישראל 'נעשה ונשמע'

אמר הקדוש ברוך הוא:

בזכות התורה ולומדיה ינצל העולם

בזכות שושנה זו ינצל הפרדס

